

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 50 Din
polletno 300 Din
celoletno 600 Din
za inozemstvo
mesečno 70 Din
polletno 420 Din
celoletno 840 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
i sloj. peči-vrsta
maloglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Čekovni
račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Doslej

sta protidržavne izjave dajala Radič in Pribičević osebno. Včeraj pa je njun poslanski klub proglasil prvič nezakonitost za svoje načelo. Resolucija, ki jo je sklenila KDK namreč trdi, da naš parlament, torej prvi ustavni činitelj, ni upravičen sklepati obvezno za vse državljane zlasti ne za pristaše KDK, in da leti ne bodo sprejeli nobenih obveznosti, zlasti ne finančnih, ki bi jih sklenil parlament pod sedanjo vlado.

Kaj se to pravi? Ali morda tak sklep poslancev KDK izpreminja pravni značaj sklepov parlamenta in odredb vlade. Ne. Ali morda radi jeznega Pribičevića kak zakon ne bo zakon, da naš parlament, torej prvi ustavni činitelj, ni ki bi veljal za vse v enaki meri? Ne. Ali morda davki, odslej vsled resolucije KDK ne bodo biti davki? Ne. Ali zakon o agrarni reformi v Dalmaciji zato ne bo zakon, ker radičevcem morda ne bo všeč? Ne. Izjava kluba KDK v Zagrebu se pravnega reda države prav nič ne tiče, ona nima na delo upravnih, zakonodajnih in sodnih oblasti v državi nobenega učinka.

S te strani je torej pompozna prireditel KDK v Zagrebu — pljus v vodo, KDK to ve. Za to je njej v stvari šlo. Zlasti Pribičeviću gre samo za politično demagogijo. Pribičević hoče vzdrževati hrvatski narod v politični nervozni, zato, da bi Hrvatje ne imeli časa premišljevat o svoji lastni nesreči, v katero jih KDK tira. Pribičević prav dobro ve, da njegova resolucija stvarno ne more imeti nobenega učinka, toda njemu je politično dovolj, če doseže videz, njegova vest mirno prenese, da servira tisočglavim manifestantom varljivi — bluff.

Pač pa je zagrebška resolucija, v kolikor vsebuje odpor proti oblasti, pomembna za hrvaško volivstvo KDK, ki nima zmožnosti in priložnosti, da bi pretehtalo besedo, bo morda prevari nasledlo in s tem trpelo neizogibne posledice. S te strani pa pomeni zagrebška resolucija poziv k uporabi napram javnim državnim oblastem, poziv k neizvrševanju obveznosti do države. Med sfanatiziranim preprostim ljudstvom se bo najbrže našel marsikdo, ki bo sprejel resolucijo kot čisto resnico kot evangelij, in se bo po njej ravnal. Posledice bodo neprijetne, škoda in kazen. Kdo bo temu kriv? Aranžerji včerajšnjega zbora KDK in njenih sklepov. Po zaslugi Sv. Pribičevića in radičevcev bodo hrvatski ljudje zopet trpeli, kot so po zaslugi istega Pribičevića krivali pod kundakom PPZ. To more biti edina posledica včerajšnje zagrebške resolucije za državljane kot take.

S to resolucijo se je pa cela politična skupina KDK postavila in nasprotje z zakonom. Ta resolucija izživja zakonite posledice na njene avtorje. Mislimo si le, kaj bi bilo, če bi bil tako resolucijo sklenil slovenski narod, ko je vladal Pribičević! Zandarmerija in policija, državni pravdnik in sodnja bi imeli opravka z SLS, z njenimi ustanovami in vsakim pristašem posebej. Zraven bi bila nekdanja Orjuna donila neomejeno oblast ubijati »protidržavne« klerikalne elemente, ter ropati njihovo premoženje. Spomni naj se samo Pribičevićev drug g. Radič, kako se je njemu godilo, ko je tako govoril kot Pribičević danes, spomni naj se Radičevi pristaši na trpljenje in muke, ki so jih prestali, ker so verjeli takemu govorjenju kakršno je sedaj Pribičevićev!

Dr. Koroščeve vlada naglašja v svoji deklaraciji pomirjenje in pospeševanje bratske ljubezni. Ta vlada je daleč od nekdanjih Pribičevićevih metod in izjemnih zakonov. Le redno spoštovanje zakona in državne avtoritete zahteva vlada z vsem povdankom. To je dostojanstven a resen odgovor na protizakonitost KDK. Sv. Pribičević naj razmislija o njem.

ZEMLJORADNIKI SE OMAHUJEJO MED ABSTINENCO IN OPOZICIJO

r Belgrad, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Zemljoradniški klub je imel predpoldne sejo in sklenil, da pri današnji seji ne prisostvuje. Ker so v poslednjem času uvideli, da bi ta njihov sklep koristil vladi, so to vprašanje glede nadaljnjih sej ponovno obravnavali, vendar niso ničesar sklenili. Zato se bo seja o tem jutri nadaljevala.

Seja ministrskega sveta

r Belgrad, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Po skupščinski seji se je vršila seja vlade, na kateri se je obravnavalo o delu v narodni skupščini. Ker hoče dr. Perić oditi na dopust, se je sklenilo, da se po čl. 7. volivnega zakona izvolijo namestniki predsedniku in podpredsedniku narodne skupščine. Nadalje se je govorilo o ratifikaciji nettunskih konvencij.

Deklaracija dr. Koroščeve vlade

Skupščina izreka zaupnico vladi — Hitro delo parlamenta — Zakona o sodiščih in sodnikih sprejeta

r Belgrad, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Seja narodne skupščine se je pričela ob 10. uri dopoldne. V začetku se je prečitala zahteva, da se izročijo Radič in tovariši sodišču. Zahteva se je izročila imunitetnemu odboru. Nato je predsednik obvestil narodno skupščino, da je zakonodajni odbor predložil zakon o državljanstvu. Zunanji minister je predložil zakon o konvencijah med Italijo in našo državo, ki so bile sklenjene v Nettunu. Za ta predlog se bo izvršil poseben odbor. Prometni minister je predložil zakon o mednarodnih konvencijah, v katerih se govori o prevozu potnikov in prtljage po železnih

ležnicah, ki so bile sklenjene v Bernu 23. X. 1924. Za ta predlog zahteva nujnost, ki se prizna. Nato se prečita poročilo verif. odbora, po katerem pride namesto pokojnega Agatonoviča v narodno skupščino Aleksa Dimitrijevič, namesto Striliča Ivo Milič, namesto Pavla Radiča Josip Zagorac, namesto Basarička Mate Mitič.

Nato je dobil besedo

Ministrski predsednik dr. Korošec

ki je prečital sledečo deklaracijo:

»Novo sestavljena kraljevska vlada stopa pred narodno skupščino ter prosi za zaupanje. To zaupanje zahteva kraljevska vlada s čvrsto in odločno voljo, da nadaljuje zakonodajno delo, ker to zahtevajo politične, socialne, kulturne in gospodarske potrebe in da se v svojo državno upravo uvede duh vsestranski objektivnosti, popolnega poštenja in največje spešnosti.

Že v sedanjem kratkem zasedanju

narodne skupščine želi vlada, da se izvršijo vse priprave, da se uvede v življenje novi davčni zakon, ki bo pomenil za ves gospodarski svet znaten korak na bolje in da se uzakonijo vsi zakonski predlogi, ki naj ojačajo naše zakonodajstvo in ki jih je zakonodajni odbor že izdelal. To so: zakon o sodnikih, zakon o organizaciji sodišč, zakon o državljanstvu, dalje, da se zadosti večletnim obvezam mednarodnega značaja, da se uredijo kmetijski krediti, da se sprejme zakon o kmetijskih odnosih v Dalmaciji, zakon o dobrovoljnih in vse ostalo, kar bi se pokazalo kot nujno.

V jesenskem zasedanju

bo vlada nadaljevala delo z narodno skupščino za izenačenje našega zakonodajstva, ki se je javlja kot potreba v prosvetnih, gospodarskih in notranjih vprašanjih. Med prvimi se bo predložil zakon o občinah in mestih. Posamezna ministrstva bodo v upravi z vso marljivostjo skrbela, da se v najvišji meri razbremenijo osrednje oblasti pri poslih, ki jih morejo nižje instance radi poznavanja razmer bolje in hitreje izvrševati. Ako po obstoječih zakonih ne bi bilo mogoče zadostiti željam ljudstva, bo vlada predložila narodni skupščini nove zakonske predloge. Ker nosi ljudstvo velika bremena za državno upravo, je naša dolžnost, da mu damo dobro in pošteno upravo.

V duhu teh preosnov za dekoncentracijo upravnih oblasti

se bo prilagodil zakonski načrt o osrednji upravi, ki je že pred narodno skupščino. Vlada se bo potrudila, da državno uradništvo v svojih dolžnostih postopa samo po zakonu in bo skrbela, da bo ljudstvu naklonjeno in vpludno z njim. O splošni gospodarski depresiji, ki vlada v celi Evropi, bomo pazljivo vodili račune in storili vse, da kmet, obrtnik in industrialec dobe od državnih oblasti zaščito, podporo in razumevanje. Z vsemi državami bomo nadalje sklepali trgovske in pravne pogodbe z namenom, da olajšamo in okrepimo izvoz naših proizvodov in da stopnjama odstranimo nepotrebne ovire naši trgovini. Na sru nam bo vedno skrb za državno obrambo, da s tem ohranimo svoji domovini potreben mir.

Jako bomo obžalovali, ako ne bomo mogli na tem programu sodelovati s poslanci vseh parlamentarnih skupin v skupni vladi, ali da čujemo kritiko iz opozicije. Dogodki 20. junija, ki zaslužijo najtežjo obsodbo in ki so nam odvzeli dva draga tovariša in tri ranili, ne smejo biti razlog, da prekinemo dosežanje zakonsko delovanje, ki je za našo državo toliko potreba. Ta žalostni dogodek je osebni čin poedinca. Ne sme se posploševati. Posebno velika krivica je, če se cele parlamentarne skupine in, kar je še hujše, cel del naroda obtožuje za dela, s katerimi nima nič skupnega in ki ravnotako obžaluje in obsoja ta dogodek, kakor ves kulturni svet. Tako nedopustno poostrovanje odnosov ne more biti drugačno, kakor škodljivo.

Parlamentarne skupine, ne katere se naslanja ta vlada, in posamezni poslanci teh skupin, ki se v naši narodni skupščini zavedajo interesov, ki so nad vsemi strankarskimi in osebnimi interesi, želijo iskreno in tovariško, da se poslanci, ki so ostali izven narodne skupščine, po našem mnenju brez zadostnega razloga,

zopet vrnejo v narodno skupščino na skupno zakonodajno delo.

Narodna skupščina je edini kompetentni forum za reševanje vseh vprašanj, ki so v zvezi z narodnim in državnim življenjem. Kakor je za ta zločin odgovoren samo posameznik, ki bo za to odgovarjal pred sodiščem, bodo ti prvaki, ki tega ne uvidevajo, spoznali, da ta zločin ne more postati prepada med brati in ne sme biti ovira za konstruktivno delo v naši skupni državi. Mi bi zelo obžalovali, če bi se našle tudi take stranke, ki bi, izkoriščajoč ta splošno obžalovanje in tragičen dogodek, navajale mase na korake proti ustavi in zakonskim predpisom. Bili bi ne samo dolžni, ampak tudi voljni, da ustavi in zakonom vedno in proti vsakemu zagotovimo veljavnost in spoštovanje.

Kraljevska vlada se zaveda obveznosti, ki jih ima naša država, ko je stopila v Društvo narodov. Odločno bo nadaljevala

dosedanjo zunanjo politiko

naše države brez sprememb. Glavne linije te politike so dobro znane: spoštovanje in varovanje stanja, ki se je ustvarilo s mirovnimi pogodbami in krepitev dobrih odnosov z vsemi državami in ustvarjanje prijateljskih zvez, v kolikor ne obstojajo z vsemi sosednimi državami. Znani so napor, ki jih je naša država v tej smeri že storila. Gotovo je, da iskreno pozdravlja in da se pridruži vsaki iniciativi za ustvaritev velike ideje miru. Vlada pozna iskreno in miroljubno razpoloženje našega ljudstva in popolnoma računa na podporo narodnega predstavništva pri njenih prizadevanjih v tej meri.

Da ponovim: Naša vlada bo v notranjosti vlada zakona in reda, dela in pomirljivosti. Nasproti zunanjemu svetu pa vlada miru in prijateljstva. Na tem temelju prosi narodno skupščino za zaupanje.

Nato je skupščina prešla na dnevni red. Prva pride na vrsto

obtožba

proti bivšemu pravosodnemu ministru dr. Subotiću. Predsednik dr. Perić kliče poslance k besedi. Ker pa ni nikogar od prijavljenih govornikov v skupščini, odredi pet minut odmora. Nato se je vršilo glasovanje. Za prost prehod na dnevni red je glasovalo 139 poslancev, proti 3, 2 lističa sta bila prazna. Skupno 144 glasov. S tem se je obtožba zavrnila.

Nato se je prešlo na poročilo odbora za proučevanje

Kostičeve resolucije

o meničnih dolgovih sladkornih tovarn v Belgradu in Belju. Poročilo se je sprejelo.

Na vrsto je prišel

zakonski predlog o sodnikih.

Govorili so v imenu demokratskega kluba Božidar Vladič, v imenu JMO Gavran Kapetanovič, v imenu radikalnega kluba Radojevič, v

imenu SLS dr. Hodžar. Nato se je zakonski predlog sprejel s 147 glasovi.

Kot četrta točka je bil na dnevnem redu

zakonski predlog o ureditvi sodišč.

Po izjavah poslancev Vladiča, Kapetanoviča in Radojeviča je skupščina sprejela ta zakonski predlog s 147 glasovi.

Nato se je vršila

volitev prvega skupščinskega podpredsednika.

Glasovalo je 171 poslancev. Mihajlo Kujundžić je dobil 164 glasov, Jovanović-Lune 2, praznih 5 glasovnic. Mihajlo Kujundžić je zavzel podpredsedniško mesto. S tem je bil dnevni red izčrpan. Seja se je zaključila. Prihodnja bo jutri ob 9 dopoldne. Dnevni red je sledeči: 1. Razprava o predlogu narodnega poslanca Milana Kostiča in tovarišev za obtožbo g. dr. Korošca. 2. Razprava o predlogu narodnega poslanca dr. Basarička in tovarišev za obtožbo dr. Perića. 3. Razprava o zakonu o državljanstvu. 4. Izvolitev odbora za proučevanje konvencij, sklenjenih med Italijo in Jugoslavijo v Nettunu in mednarodnih prometnih konvencij, sklenjenih v Bernu. 5. Izvolitev zastopnika predsedniku in podpredsedniku narod. skupščine po čl. 7. volivnega zakona. 6. Volitev dveh članov v upravni odbor za vojno odškodnino (ratno štetje).

Predavčeve klevete

č Zagreb, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Dasi je KDK mislila, da bo Zagreb ostal dolgo časa pod vtisom njenega zasedanja in da se bodo manifestacije nadaljevale, je bil Zagreb danes popolnoma miren in na Markovem trgu, kjer so se nadaljevala njihova posvetovanja, ni bilo nikogar. V političnih krogih se smatra, da je to absolutno nezanimanje nastalo radi tega, ker je zagrebško prebivalstvo instinktivno čutilo, da je vse delo in napor KDK usmerjen na to, da vrže vlado, ne pa da se izvedejo načela, po katerih bi se državna ureditev reformirala tako, da bi bila v interesu države in Hrvatov.

Ko je bila seja KDK otvorena, je govoril prvi Pribičević, ki je navajal nekatere nove podrobnosti, glavni njegov adut pa je bil, da je treba vreči to vlado. Za njim je govoril Predavec. Njegov govor je izzval preziranje v vseh zagrebških krogih. V želji, da čim več škoduje dr. Korošcu, je v svojem govoru nazival toliko klevet proti dr. Korošcu, da je dosegel rekord v vseh dosedanjih političnih intrigah in klevetah. Takoj v pričetku svojega govora je Predavec navajal, da je dr. Korošec prevzel dolžnost pokoriti Hrvate. Nato je omenjal svoj namišljeni razgovor z dr. Korošcem, med katerim da je dr. Korošec rekel, da za Slovence v tej državi ni mogoče življenje in da je edini izhod za Slovence, da gredo pod Italijane. Predavec je rekel, da tem besedam dr. Korošca ni verjel mnogo, temveč da je smatral, da je bilo to bolj prijateljsko pritoževanje, da pa ga je o resnosti te izjave prepričal podpredsednik češkega veleposlana dr. Živko, ki je izjavil, da si neki resni srbijski politik prizadeva razbiti to državo in da je zelo verjetno, da tega politika podpira dr. Korošec. On želi, da Slovenci pridejo pod Italijo, Srbi pa ostanejo v Veliki Srbiji, s Hrvati pa bo, kakor pač bo. V svojem nadaljnjem govoru je navajal Predavec, da je ta srbijski politik verjetno dr. Marinković, ter da je zato njegovo in dr. Koroščevo skupno delo kakorkoli resno. Na koncu je izjavil, da je pripravljen prevzeti odgovornost za vse, kar je rekel.

Po govoru Predavec se je razpravljalo o borbi proti vladi, o čemer je ni bila izdana nobena izjava. Ta škandalozni način borbe je v vsej objektivni hrvatski politični javnosti zadel na ostro obsodbo ter se v vseh političnih krogih trdi, da so šanse KDK zelo slabe, ko se je morala lotiti takih sredstev. »Obzorje« veliko rezervo v zelo kratkem ekserptu prinaša Predavčev govor in smatra, da je Predavec prišel do teh izjav radi tega, ker je hotel na ta način odvrniti pozornost naše javnosti od izjave Stefana Radiča, ki je njega za vedno onemogočila kot resnega politika.

Dr. Korošec: Vedno in brezpogojno bom branil državo

r Belgrad, 2. avgusta. (Tel. »Slov.«) Na vprašanje, kaj misli o napadih, ki so jih napravili na današnji seji KDK, je ministrijski predsednik g. dr. Korošec izjavil sledeče: »Ni lepo, biti denunciant. Še grše je, če se denuncira za neresnične stvari. Nikdar, odkar smo v tej državi, nisem vodil niti nameraval voditi pogajanj proti državi s katerokoli drugo tujo državo ali s katerikoli zastopnikom tuje države; najmanj pa sveda preko Vatikana, kajti take peticio. Moji novi nasprotniki so mi očitali vse mogoče, toda prepričani naj bodo, da bom vedno brezpogojno in povsod, najbolj pa z mesta, na katerem se nahajam, branil državo in njeno korist.«

Glavno je: Mir se ni motil!

v Dunaj, 2. avgusta. (Tel. »Slov.«) Včerajšnji dogodki v Zagrebu in Belgradu so tudi na Dunaju izzvali živahen odmev. »Neue Fr. Presse« ugotavlja z zadovoljstvom, da se kljub visoki politični napetosti ni motil mir niti v Zagrebu niti v Belgradu. List naglašja, da je to ugodno znamenje za bodoče dogodke ter da je okolnost, da se je Pribević izjavil za jugoslovansko državo, oceniti kot pomirljiv moment. — Organ velenemcev »Wiener Neueste Nachrichten« izjavlja na zaključku svojega dolgega članka, da bo pač kompromis z delnim popuščanjem Srbov v vprašanju samouprave mogel za celo vrsto let ustvariti znosne razmere. Predpogoj za to pa je, da Radić ostane pri življenju. Njegova smrt pa bi mogla samo velesrbski državi pripraviti hiter konec. Jugoslavija se nahaja na predvečer ugodnih dogodkov. — »Neues Wiener Tagblatt« opominja nove države na usodo bivše avstro-ogrske monarhije in označuje dogodke v Jugoslaviji kot »svarilno znamenje«. Težnja

po samoupravi je razgnala sestav Avstro-Ogrske. Ko so nastale nove države, bi lahko videle v Švici izvrsten vzorec političnega gospodarstva, prezle po so to odlični rešitev problema narodne avtonomije v enotni državi. Iz tega izhajajo trajne krize vseh teh držav. Najbrže ne bo prišlo do miru, dokler se ne bo zadovoljilo zahtevam skupin novih držav.

Seja radikalnega kluba

r Belgrad, 2. avgusta. (Tel. »Slov.«) Dopolodne se je vršila seja radikalnega kluba. Govorilo se je o vladni deklaraciji. Radikalni klub je pri tej priliki sklenil, določiti enega govornika za diskusijo. Izbral se je poseben odbor, ki bo o tem danes sklepal. Nadalje se je govorilo o izročitvi Tome Popovića sodišču. Popović ima prijatelje, ki so proti temu, da bi se izročil. Zato se ni ničesar sklenilo, pač pa se je izvolil poseben odbor, kateremu predseduje Bogdan Miladinović.

Zgubljeno zaupanje raste

(Od našega pariškega dopisnika.)

Pariz, 1. avgusta.

Zadnji tedni so imeli za ugled naše države v tujini zelo nesrečne posledice. Cela veriga notranje in zunanje političnih dogodkov je ustvarila v tujini nam neprijetno atmosfero, užalostila naše prijatelje, opogumila naše neprijatelje, potisnila v mrzlo rezervo one, kateri so bili indiferentni.

Dijaške manifestacije, ki so se spremenile v izgrede ter so skoroda dozorele v nevarne grožnje proti v mednarodnem pravu sakrosanktnim pravilom nedotajljivosti tujezemskih diplomatskih zastopstev, so pokazale, da mladina, na katero se vsak narod v krizi rad obrača, še ni dorasla svoji nalogi v državi Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Salve, ki so padale v skupščini, so to demokratsko institucijo tako ponižale, kakor še nobeden dogodek v dolgi zgodovini parlamentarizma. Veliki svetovni časopisi so se povpraševali, če je naša država sploh vredna parlamenta in če se v naši državi ljudstvo po svojih zastopnikih v skupščini zadeva svojih dolžnosti napram domovini.

Kriza, ki je nastala vsled teh dogodkov in še bolj radi izkoriščanja teh dogodkov od strani brezvestne strankarske gonje, je še nadalje osenčila ime naše domovine v svetu. Deset let je prešlo, odkar obstoja kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Deset let življenja — deset let večnih vladnih kriz. Človek bi se potolažil, če bi bila ta dolga kriza potrebna blagru domovine in če bi se iz nje izcimilo za državni obstoj neobhodno medsebojno sporazumljenje vseh treh narodov, v političnih skupinah, v parlamentu pa ono patrijotično čuvstvo, ki ga imenujemo domoljublje in ki je nad interesi strank in posameznikov. A tega danes nobeden, pa naj si bo še tako velik optimist, ne more z mirno vestjo trditi. Krize pri nas niso bile znamenje k izboljšanju, ampak prikazni kronične bolezni. Ako bi ne poznali našega domačega političnega boja in sredstev, potem bi stališča samostojne demokratske stranke in radićevih pristavev skoroda ne mogli razumeti. Italija, Madjarska in ona procesija angleških konsevativcev, katero vodi lord Rothermere, si ne morejo želeti boljših neplačanih zaveznikov, kakor pa našo sedanjo jugoslovansko parlamentarno opozicijo. Tudi plačani vohuni in tajni agenti bi poslovali naših zunanjih neprijateljev ne mogli vršiti tako vestno in tako temeljito, kakor to dela opozicija v državi. Opozicija je v državi potrebna in koristna institucija. Anglija, kateri se vse drugo lahko očita kakor pa da ima slab parlament, je opoziciji dala oficijelno stališče in voditelju oficijelno ime »voditelja opozicije Njegovega Veličanstva kralja«. Tam opozicija deluje kakor učitelj, ki korigira napake v nalogi svojega učenca. A vlada kakor opozicija, oba skupaj in oba z isto vnamo branita temelje države, njen ugled, njeno dobro ime, njeno čast, ustavo in zakone. Kadar pa političen voditelj zaide tako daleč, da se smatra za nezmožljivega in postane tako zaverovan v nezmožljivost lastnih političnih smernic, da mu nobeno sredstvo ni preprodo in da mu je vsako sredstvo enako dobrodošlo, tak političen voditelj je postal nevaren. Ni več opozicionalec obstoječe vlade, je sovražnik obstoječe države. Navadno se ljudstvo, ki je danes politično že zadosti načitano ter ima v svojem zdravem prirodnem razumu trdno merilo politične dostojnosti in nedostojnosti, samo upre takim voditeljem. Pri nas smo

zaman čakali na tak pojav. In to se v tujini smatra za glavno slabost naše države.

Spricho tega nepojmljivega razruševalnega dela opozicionalnih strank so se začeli politični krogi v Franciji s strahom povpraševati, če se v resnici sme računati na našo državo, če ima dovolj državljanov ali vsaj političnih mož, ki bodo v stanu spoznati nevarnost, ki preti domovini ter rešiti mir na znotraj in na zunaj. Francija je na teh vprašanjih zelo zainteresirana. Ona nas ljubi kakor nas morebiti nobena druga država ne. Francija želi, da bi bili na jugu Evrope velika, močna in bogata država z lastno politično in kulturno misijo. Spricho teh nesrečnih notranjih razmer in spricho te neopravičljive gonje proti državni edinstvi, gonje, katero vsak dementi le poveča, pa so začeli naši francoski prijatelji upravičeno dvomiti nad hitro veliko našo bodočnostjo.

Odgovorni politični krogi v Parizu so se bali sedanje krize in zasledovali njen razvoj z utripi srca. V velikih krizah se navadno najdejo tudi ljudje, ki so zrasi preko drugih, brez šuma in brez vpitja, in ki ob danem trenutku posežejo v življenje narodov z rešilno roko. Avstrija je našla svojega Seipla, Nemčija svojega Stresemanna, Italija svojega Mussolinija, Francija svojega Poincaréja. Ali bo izšel iz sedanje bolezni kak državnik, ki bo našo domovino speljal na pot miru, sprave, medsebojne ljubezni, spoštovanja, ter nam vsem vlil ono veliko ljubezen do države in domovine, ki nam bo vsaj včasih dopustila pozabiti na svoje lastne koristi?

G. dr. Anton Korošec, sedanji ministrijski predsednik, kojega neomadeževana politična prošlost jamči za njegovo nesebično patrijotično delo, je izšel iz zadnjih let našega političnega bolehanja velik, zaupanja vreden državnik. Vsaka kriza je njegovo osebnost dvignila še višje. Zadnji dogodki pa, ki so se odigrali za časa, ko je bil notranji minister, so nesli njegovo ime preko mej naše domovine. Mednarodno javno mnenje ga je sprejelo med svoje znanke, domovina mu je hvaležna, da jo je rešil pred meščansko vojno, Evropa pa, da ji je prihranil nove diplomatske težave, če ne — vojne nevarnosti.

Zato ni čuda, če je njegov prihod pozdravilo francosko veliko časopisje tako simpatično in da so se odgovorni krogi na francoskem zunanjem ministrstvu oddahnili, ko je prišla vest, da se mu je posrečilo sestaviti vlado. V njem vidijo nesebičnega državnika izrednih sposobnosti in visokih moralnih kvalit, ki hoče prevzeti nase težko odgovornost, da uredi naše razmerje do sosednih držav, četudi vidi, da ne bo vsled tega žel — vsaj za enkrat ne — prevelike popularnosti. Mi bi samo izrazili upanje in željo, da bi mu domovina pomagala pri njegovem poslu, ter da bi uresničil upe, katere stavi v njega vsak patrijot, naši sosedje in prijatelji ter naši veliki zavezniki na mednarodnem torišču.

Malmgreen edini preizkušeni...

v Praga, 2. avgusta. (Tel. »Slov.«) Profesor dr. Behounek izjavlja v »Českem Slovu«, da je bil Malmgreen edini izkušeni polarni raziskovalec pri Nobilovi ekspediciji, da pa je bil preveč pesimističen. V svoji notranjosti ni zaupal »Italiji«, dočim je Nobile zopet največ zaupal Malmgreenu.

Hiše in ljudje pod vodo. Na Japonskem je tajfun napravil škode za 100.000 funtov. Več oseb je bilo ubitih, mnogo mostov je bilo porušeni. V Tokiju je več tisoč hiš pod vodo.

Razorožitev ali varstvo orožja?

v Newyork, 2. avg. (Tel. »Slov.«) V angleški notni o francosko-angleškem mornariškem kompromisu, ki je v sredo dospela v državni departement, se pojasnjuje, da ne gre za dogovor med Francijo in Anglijo, temveč samo za program, ki sta ga odobrili obe državi, ki ki naj se predloži pripravljalnemu odboru Društva narodov za razorožitev. Dogovorjene omejitve naj se tičejo velikih vojnih ladij, potem ladij-matic za letala, rušilcev in križark pod 10.000 ton in podmornic preko 500 ali 600 ton. Državni tajnik Kellog je izjavil, da so Združene države pripravljene na bodoči konferenci pripravljalnega razorožitvenega odbora razpravljati o francosko-angleškem kompromisu. V krogih mornariškega ministrstva se naglašja, da odločajo postopanje Francije edino le njeni interesi v Sredozemskem morju. — »Daily Telegraph« poroča, da se je včeraj vsebina angleško-francoskega mornariškega dogovora sporočila Washingtonu, Rimu in Tokiju. Razen zmanjšanja tonaže se dogovor tiče baje tudi omejitve trgovskih kalibrov. — Taj-

nik Kellog se bo dne 18. t. m. vkrca na ladjo »Ile de France«. Vračal se bo 4. septembra na »Leviathan«. »Chicago Tribune« poroča, da se bodo o priliki podpisa protivojnega pakta vršili neoficijelni razgovori obmorskih držav o mednarodni pomorski razorožitvi.

V francoskem tisku, ki se še vedno bavi s Chamberlainovim razkritjem, prevladuje mnenje, da bi doseženi kompromis o višini oborožene sile ustrezal političnemu položaju Francije in Anglije. Francija je v glavnem celinska, Anglija kolonijalna država, zato gre Franciji v prvi vrsti za armado na kopnem, Angliji za pravilno razmerje vojnih sil na morju. Ta političen položaj obeh držav bi znova potrdil omenjeni kompromis, če naj bi se sklenil.

Nekateri ameriški listi povdarjajo, da pomeni ta korak Pariza in Londona stremljenje združiti obe velesili v enotno fronto proti Ameriki, v kolikor pride v poštev vprašanje oboroženih sil. Drugi so mnenja, da bo enako povabilo dobila tudi ameriška vlada, kjer se bo pokazala njena odkritosrčnost v veri do miru.

Združitev Šramka in Hlinke

v Praga, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Češkoslovaški tisk prinaša poročila, da gre gibanje, stremenje za tem, da se obojni ljudski stranki, češka in slovaška, združita v enotno stranko. Baje je predsednik slovaške ljudske stranke Hlinka naslovil zadnji oklic po združitvi vseh katoličanov v ta namen, da se odstranijo zapreke med češko in slovaško ljudsko stranko na Slovaškem. Nekateri listi vedo povedati, da bo kompromis ta, da bo češka šramkova ljudska stranka prenehala s svojim delovanjem na Slovaškem, razpustila tamošnje politične organizacije, svoje glavne člane pa napotila v vodstvo slovaške ljudske stranke. Formalna združitev naj bi se izvršila že te dni, ko se pripravljajo velike orlovске slavnosti v Bratislavi.

Kaj bo z Litvo?

v Varšava, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Govori se, da bo varšavska vlada poslala litvanski vladi noto, v kateri bo predlagala, da naj se rešitev najnovejšega poljsko-litvanskega spora odgodi do neposrednega zasedanja sveta Društva narodov. Istočasno pa prinašajo poljski vladni listi alarmantne vesti o zbiranju litvanskih čet na meji, kjer da se gradijo že polne vojne priprave. Baje so litvanski vojaki vdrl v nekaterih okrožjih na poljska tla. Vest, da je nemška vlada podvela posredovalno vlogo, se vzdržuje. Nemški poslanik v Kovnu je stalno v stiku z ministrskim predsednikom Voldemarasom, istočasno pa je nemška vlada storila podobne korake napram Poljski. Nekateri nemški listi so prinesli vest, da je obmejna Poljska v vojnem stanju.

Minister Herriot v Kölnu

v Pariz, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Francoski prosvetni minister Herriot je dospel danes v Köln, da obišče mednarodno tiskovno razstavo. Mesto mu je priredilo slavnosten banket. Župan Adenauer je imel pozdravni nagovor, v katerem je navajal, da je obisk ministra Herriota tudi političnega pomena, dasi ni v zvezi z aktualnimi političnimi vprašanji. Misel miru in sprave mora zmagati in tudi častnikarstvo mora sodelovati pri tem, da izgine nezaupanje med evropskimi narodi.

Krize v Londonu ni

v London, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Govorice, da se je pojavil v angleški vladi resen spor, in sicer ravno zaradi vprašanja carin, so politične, ker se je nasprotje med vladnimi člani po včerajšnji seji ministrskega sveta popolnoma izravnalo in so se vsi ministri zavezali, da se bodo v nadaljnjih govorih držali oficijelne strankine politike.

Letalec v obupu sredi morja

v London, 2. avg. (Tel. »Slov.«) Angleški letalec Courtney, ki je včeraj startal na Azorih za Novo Fundlandijo, je poslal klice SOS, katere je sprejel parnik »Frankonia«. Radijska postaja na »Fortis Head« je sprejela brezžični brzojav »Frankonije«, da se nahaja Courtney na 42 stopinji severne dolžine in 41 stopinji zahodne širine, da se je radi viharja moral spustiti na morje in da potrebuje nujno pomoč, neposredne nevarnosti pa da ni. Parnika »Cedric« in »Celtic« sta krenila v dotično smer, ki je oddaljena 500 milj od Azorov.

Po ravnomar došli brezžični vesti je parnik Severnonemškega Lloyda »Kolumbus«, ki je na potu iz Bremena v Newyork, izpremenil svojo smer, da gre na pomoč ponesrečenemu letalcu Courtneyju.

Ameriški parnik »President Hayes« poroča brezžično, da je prišel na mesto, kjer se je ponesrečil angleški letalec Courtney, da pa o letalu ni mogel najti nobenega sledu. Na njegove klice ni dobil nobenega odgovora.

Politična beležnica Kako slovensko ljudska stranka „propada“

Maribor, 2. avg. 1928.

»Jutrova« poročila od časa do časa krmito svoje lahkoverne čitatelje z »zveličavno« resnico, da SLS nazaduje. Nedavno je znani dr. Avguštin napisal obširen članek za vso Zvezjavovo časopisje in je v njem pavšalno trdil, da SLS na severni meji »gre nazaj«. Mi pa tega nazadovanja prav nikjer ne vidimo. Ravno nasprotno je res! Od 98 občin političnega okraja Maribor levi breg je samo občina Sv. Lenart v rokah »Jutrovecv«! Torej samo ena edina občina. 90 občin pa ima same zavedne pristaje SLS kot župane! Kakih 5 do 7 županov se šteje med »nepristranske«. Pri zadnjih volitvah v občinske odbore jeseni leta 1927. in spomladi 1928 je SLS pridobila na novo celo vrsto občin, n. pr. Krčevino tik Maribora, Gorinjo Sv. Kungoto, Gradišče, Kremberg itd. Krono našemu »nazadovanju« pa smo dali s tem, da je SLS pri občinskih volitvah preteklo nedeljo 29. julija naskočila občino Sv. Jurij ob Pesnici. To nekaj zagrizeno nemškursko, po prevratu pa samostojno-demokratsko trdnjavo smo zavzeli kar v prvem naskoku. SLS je dobila (kakor je »Slovenec« že poročal) od 224 oddanih 122 glasov, torej lepo absolutno večino, dasiravito tega nihče ne pričakoval. Ako računamo, da so nekateri naši kandidati še na 1. in 4. listi, vidimo nepričakovano velik napredek naših glasov. SDSarji so uporabili vsa znana sredstva: grožnje, piščo, obljube! Poklicali so na pomoč pri agitaciji svojega »kapetana« Pivka, nadučitelja Robnika, a vse ni nič izdalo. Ljudstvo je po ogromni večini po vseh občinah na naši strani. Istočasno kot pri Sv. Juriju je zmagala naša lista tudi v obmejni občini Slatinski dol pri Svečini. Tu so izvoljeni sami naši. Tako izgleda v resnici nazadovanje SLS v mariborskem okraju!

Na Frankolovem se je prošlo nedeljo vršil v društveni dvorani lepo obiskani shod SLS, na katerem je poljudno poročal oblastni poslanec g. Uranjek. Udeleženci shoda so z ogorčenjem obsodili način pisanja slovenskega liberalnega časopisja in blatenje vzvišene osebe dr. Korošca potom nesramnih karikatur. Zavezali so se, da ne bodo mirovali, dokler tudi Frankolovo ne vstopi v krog onih zavednih župnij, ki so se znale že davno otresti strupenega vpliva liberalnega časopisja. Poleg tega je bilo na shodu sprejetih več važnih sklepov gospodarskega značaja.

Občinski odbor Javorje nad Škofjo Loko obsoja ostudno pisanje lista »Jutro« in drugih listov KDK. Odobrava sklep oblastnega odbora in izjavlja neomajno zvestobo voditelju slovenskega naroda dr. Korošcu in SLS.

Drobne vesti

Voziti se — ni več varno. Na kolodvoru v Le Mans je danes ponoči skočil iz tira pariški ekspressni vlak. Dosedaj je ugotovljeno, da so bile ubiti štiri osebe, mnogo pa da je bilo ranjenih.

Iznašel je tudi gledanje v daljavo. Znani fizik Karolus, ki je postal slaven radi izuma prenosa slik v daljavo, je sedaj rešil tudi problem gledanja v daljavo tako, da bo v kratkem javno demonstriral svojo najnovejšo iznajdbo.

Bela Kun je v Moskvi. Bela Kun je prišel v Moskvo, kjer je bil od komunistične stranke živahno pozdravljen.

Komunistom obračajo hrbet. Tudi levo radikalna stranka so pozvale nankinško vlado, naj pretrga vsako zvezo z vsemi komunističnimi organizacijami, v občevarju z Moskvo pa naj bo nova vlada do skrajnosti previdna.

Dunajská vremenska napoved: Severne Alpe: Prihod mrzlega zraka s padavinami iz severozahoda, pozneje zopet delna razjasnitev. — Južne Alpe: Najprej še jasno in vroče, pozneje prihod hladnega zraka s hudimi nalivi. Močno ohlajenje.

Vladni svetnik Franjo Zupnek:

Železnica Savinjska dolina - Kamnik - Kranj

Na inicijativo gospoda mestnega župana Kratnarja v Kamniku so se obnovili že pred desetletji započeti koraki, da bi se zvezala Savinjska železnica s Kamniško in Gorenjsko železnico.

Pri tozadevnih posvetovanjih oblastnih zastopnikov, poslancev, občinskih zastopnikov gospodar. krogov in korporacij v Kamniku in Kranju sem podal naslednje poročilo o nekdanjem stanju te zadeve in o veliki gospodarski in prometni vrednosti te tako potrebne železniške zveze med Savinjsko železnico, Kamnikom in Kranjem, ki ga priobčujem v sledečem izvlečku.

Uvod

Za železniško zvezo iz Savinjske doline na Kamnik oz. na Kamniško železnico so se tekom zadnjih desetletij pojavile 3 variante in sicer:

a) Najprej se je forsirala zveza iz Polzele čez Vransko Motnik—Zgornji Tuhinj v Tuhinjski dolini—Nevlje na Kamnik.

b) Poznej se je pojavila zveza iz St. Petra v Savinjski dolini, eventualno iz Polzele čez Vransko—Ločico—Trojane (Črni graben)—Blagovico na Domžale.

Deželni zbor kranjski je pozval s svojim sklepom z dne 24. jan. 1910 osrednjo vlado, da se nemudoma pristopi k izgradbi normalnotirne železnice iz Kamnika čez Tuhinj in Motnik na Polzele v svrhu zveze Kamniške in Savinjske železnice.

V tozadevni zakonski predlogi o izgradbi lokalnih železnic je osrednja vlada pod členom VIII tek. štev. 86 in 87 izkazala III predlagala zgradbo normalnotirne lokalke:

a) Domžale—Blagovica v dolžini 16,6 km.

b) Polzele—Motnik v dolžini 18 km.

Ker pa ti dve lokalni nista tvorili nikake zveze med Savinjsko in Kamniško železnico — so se obrnili državni in deželni poslanci ter mestni župan v Kamniku na podpisane kot bistvega dolgoletnega predstojnika agrarskih komisij za Notranjsko in Dolenjsko kot okrajnega glavarja v Radovljici za najnujnejše prošnje, da bi skusil ti negospodarski dve lokalci — žakljčki tako nekako uravnati, kakor sem bil par let prej dosegel pri odgriske vlade dovoljeni belokranjski železnici Novo mesto—Bubnjarci—Karlovac z lokalno Bubnjarci—Črnomelj, da se je ta železnica po mojem prizadevanju in po mojih načrtih slednjič zgradila iz Novega mesta čez Črnomelj na Bubnjarcce tako, da je dobila Belokranjska direktno zvezo po glavni progi proti Ljubljani in proti Karlovcu.

c) Vsed teh prošnji sem prevzel to stvar v svoje roke ter sem na podlagi dotičnih v to svrhu narejenih specialnih in topografičnih načrtov s poročilom z dne 20. januarja 1914 pri ministrskih obravnavah dokazal na Dunaju, da je iz gospodarskih, prometnih, rentabilitetnih, prometno-varstvenih ozirov edino le sledeča tretja trasa jako nujno potrebna.

Popis trase

Projektirana železnica se odcepi od obstoječe železnice Celje—Dravograd južno postaje Smartno ob Paki (Ročiška vas v kilometru 21,5), morská višina 320 m, tako da je omogočen direktni promet vlakov iz Celja in iz Dravograda proti Kamniku. Proga vodi v zapadni smeri na levem bregu Savinje mimo Letuša in Ljubljane na Mozirje. V km 6,4 pri izhodu soteske Lublje je projektirana ob južnem pobočju Sv. Roka postaja Mozirje (347 metrov). Na tem delu ima proga torej 4,2 pro mille vspóna (4,2 m na 1 km). Na to postajo gravitirajo prostrani gozdovi Mozirskih Dobravelj in Boravskih višin, dalje gozdovi soteske Lubije in Trnovskega potoka ter razsežnih višin Sivčnika, Boskova, Smrekovca in Stekneči vrha. Nato obide proga severno stran Mozirja, se obrne proti jugu ter pelje mimo Prihove, kjer se obrne proti zapadu. Pri km 11,5 je projektirana južno Rečiška postaja Rečiška (367 m) za obširne Rečiške, Okominske, Kovčanske, Tirske in Belopeške gozdove ter za severno Nenina planino. (Proga vstaja s 4 pro mille.)

Profesor

Zdi se mi, da bi bilo nepopolno moje delce: »Izpopolnjeno, z zgledi podprto premišljevanje, če se ne bi vsaj na koncu baval tudi z vprašanjem o učiteljskem stanu. Naravnost ni preprosto povedano, imamo v šolah dobre in slabe učitelje. Dobrih se človek navadno sploh ne spominja, ker nam niso prizadejali nikakih pregledov. S pametnim ravnanjem poteče vsa zadeva čisto gladko in šele čez leta, ko je človek že dozorel, se spoznajo dragoceni vplivi njih prisrčnega truda z nami. Ta trud leži na dnu vsega našega znanja in v težkih trenutkih življenja se dvigne iz dna in se zablisti kakor zlato skozi pesek.

Neprestano pa mislimo na slabe učitelje. Vse življenje občutimo njih napače. Večkrat zelo trpimo radi njih in zato odmerimo spominu nanje najhujšo kazen, ki more sploh doseči kakega človeka — to je, da ga prav z zaničevanjem smešimo.

Mimo dobrih in slabih učiteljev imamo še take, ki niso niti dobri niti slabi. Ker niso ne to ne ono, si postavijo med seboj in svojo mladino nekakšen zid; na obeh straneh tega zidu je led in nevolja. Zgodi se, da se včasih iz tega ali onega vzroka povzpno čez zid in se sklenejo k nam v želji, da bi nam v ljubezni ponudili roko.

Dalje pelje proga v zapadni smeri mimo Okonine, kjer prekorači vzhodno Radmirja pri km 17 reko Savinjo in se obrne nato proti jugu. Ob cesti vodeči iz Radmirja proti Gornjem gradu je projektirana vzh. Sv. Frančiška Ksaverija postaja Ljubno—Radmirje (392 metrov). Ta postaja tvori izhodišče za tujski in turistični promet v Solčavo in znamenito Logarsko dolino ter na višine Ojstrice, Planjave, Rinke, Mrzle gore, Okrešelj itd. — Ob enem služi za nakladališče obširnih gozdov Ljubna, Mlačkega vrha, Konjskega vrha, Raduše, ter za Lučanske in Solčavske gozdove. Ta postaja bi pa služila obenem tudi kot izhodna oz. zvezna postaja za zvezno železnico proti Solčavi in Železni Kaplji in pa za železnico v Mežiško dolino na Črno in Prevalje.

Za tem vodi železnica ob potoku Melišca jugozapadno proti Gornjem gradu, ter doseže istega v km 21,5. Pri km 22 je projektirana postaja Gornji Grad (438 m). Na to postajo gravitirajo gozdovi Menina planine, dalje pa tudi gozdovi Sv. Lenarta, Rogača, Arničevega vrha in Mlačkega vrha.

Proga pelje dalje jugozapadno ob desnem pobočju Drete, mimo Stangraba in Sv. Miklavža, kjer se postira v km 28 postaja Sv. Miklavž—Nova Štifta (535 m). Tu se obrne proga proti jugu v jarek pod Novo Štifo, kjer je v km 29 vhod v predor Javoršak (540 m), ki pelje v Tuhinjski Graben. Izhod predora leži na desnem pobočju Tuhinjskega jarka (540 m) v km 33,5, potem takem znaša dolžina predora 4500 metrov.

Pri prvem obhodu leta 1916 se je določilo, da se izpelje predor v Podbreški graben, kjer bi se končal v km 32,6, ter bi bil predor v tem slučaju 3600 m dolg. Ker je pa geološka formacija v Podbreškem grabnu neugodna (škriljenci tercijerne tvorbe) se je pri poznejših obhodi leta 1917 izhod predora nameril v Tuhinjski jarek (apnenec).

Pri izhodu iz Tuhinjskega jarka se obrne proga proti zapadu in pada s ca. 20 pro mille mimo Laz proti vasi Smartno. V razširjeni dolini med Lazami in Smartnem bi se postavil kolodvor za Zg. Tuhinj in Smartno. Ta postaja bi služila predvsem kot nakladališče za obširne gozdove jugozapadne Menina planine, Kozjaka, Javoršaka, Spijka, Rakitovca in za premogokope Motniške doline okoli Spitaliča in Motnika. Od Smartnega dalje vodi proga v zapadni smeri s pojemajočim padcem mimo Buča in Potoka na Loke in Srednjo vas, kjer bi se situirala v km 39,5 postaja Loke za vasi Potok, Loke, Srednjo vas, Podhruško,

od Nevljice skozi ozko sotesko med gorami na nakladališče lesa in za lažjo eksploatacijo premogovih slojev, ki ležijo v okolišju vseh ravnokar navedenih vasi.

Dalje vodi proga v zapadni smeri skoraj horizontalno preko Podhruške in Vira desno od Nevljice skozi ozko sotesko Med gorami na Vrhpolje in Nevlje, kjer bi se napravilo eventualno nakladališče za Gozd, Godičevo, Stranje in za Bistriške ter Kamniške gozdove. Od Nevljice krene proga po sklepu gospodarskih krogov: ali zapadno proti državni smodnišnici, kjer se spoji s Kamniško železnico ob severnem izhodu predora dovlačilne proge k smodnišnici ali bi pa peljala v jugozapadni smeri proti Kamniku potom predora pod starim gradom in preko Šutne na sedanjo postajo Kamnik.

Proga Kamnik—Kranj

Dva kilometra južno postaje Kamnik, ev. pri Duplici, odcepila bi se proga proti Kranju v svrhu najkrajše zveze na Kranj in Gorenjsko železnico. Proga pelje skoraj horizontalno v zapadni smeri mimo Križa in Most, kjer bi se v km 3 situirala postaja za Mengesko—Kriško polje, ter za Tunjce, Komendo in Vodice. Proga pelje dalje v severozapadni smeri mimo Komende, Klanca, Lahovč in Zaloga, kjer bi se v km 7,5 zgradila postaja Zalog (359 m) za Zalog, Lahovče, Nasovče, Vodalje in okoli. Proga vodi dalje v zapadni smeri mimo Glinja, Smartna, Pšenične Police, Spodnjega in Zgornjega Brnika in Poženika proti Cerkljam, kjer je projektirana južno od Cerkelj v km 11,5 postaja Cerklje (388 m) za obširne gozdove St. Urške gore in južnih pobočij Kravca. Omeniti je, da se pri Smartnem pojavlja premog oligokenskih plasti tercijerne tvorbe, glede katerega sem ugotovil, da pripada razsežnim ležiščem premoga, ki se razprostirajo od Smartnega pri Cerkljah preko Kamnika, Tuhinjske doline in Motnika proti Stajerski.

Dalje vodi proga mimo Praprotnice, Police, Čestnjekve, Dvorja, Adergasa, Velesovega, Srednje vasi in Luže do južnega konca vasi Visoko, kjer se postavi med Visokim in Milam v km 17 postaja Visoko (432 m) za velike gozdove Kokrske doline, Dolnjega in Gornjega Jezerskega, predvorske občine ter Srednjega vrha, Vaneš vrha in Storžiča.

Nato se obrne proga v jugozapadni smeri in pelje mimo Mil, Orehovel, Britofa in Gorenj, kjer se severno Primskovega obrne

proti zapadu, prekorači Kokro in Rupovščico na zelo ugodnem mestu ter pelje mimo Rupe, kjer se postavi za severno okolico Kranja, Primskovega in za Kokrico v km 22 postaja Rupa (396 km). Od tu se obrne proga v zapadno smer proti Naklemu in se priključi v velikem loku v južni smeri približno en kilometer severno Straževoga na tržiško železniško progo, po kateri polje potem dva in pol kilometra uporabljajoč njen veliki železniški most preko Save, da doseže postajo Kranj.

Pripomniti je, da so pri obravnavah, ki sem jih na posebno pismeno prošnjo mestnega župana v Kamniku g. dr. Dereanija in deželnega poslanca g. dr. V. Gregoriča z dne 17. marca 1914 imel pri centralnih oblastih na Dunaju, zahtevali zastopniki vojaštva, da se mora proga Kamnik—Kranj iz prometnih ozirov potegniti kolikor mogoče ravno od Spodnjega Brnika proti Hrastju, kjer bi se dala na tem mestu globoka, toda najožja soteska reke Save po najkrajšem mostu zvezati z Bregom in Drulovko tako, da bi mogli vlaki iz Kamnika direktno obratovati na Kranj, kakor tudi na Škofjo Loko.

Ko so pa začetkom avgusta 1916 ogrozili Italijani vedno bolj fronto na Soči, osobito na Kanal nad Gorico in Banjško visoko planoto, se je moral radi nevarnosti lahkega porušenja visoke mostne stavbe preko Save med Hrastjem in Drulovko, ki bi je ne bilo mogoče v doglednem času nadomestiti s provizorno leseno konstrukcijo, iskati prehod preko Save na mestu, kjer bi v slučaju porušitve mosta bilo mogoče istega nadomestiti v najkrajšem času.

Radi tega se je določila zgoraj popisana trasa čez Cerklje—Visoko—Britof in Rupe na tržiško železnico, kjer vporabim že obstoječi most pri Straževem za prehod preko Save na kranjski kolodvor v smeri proti Škofji Loki.

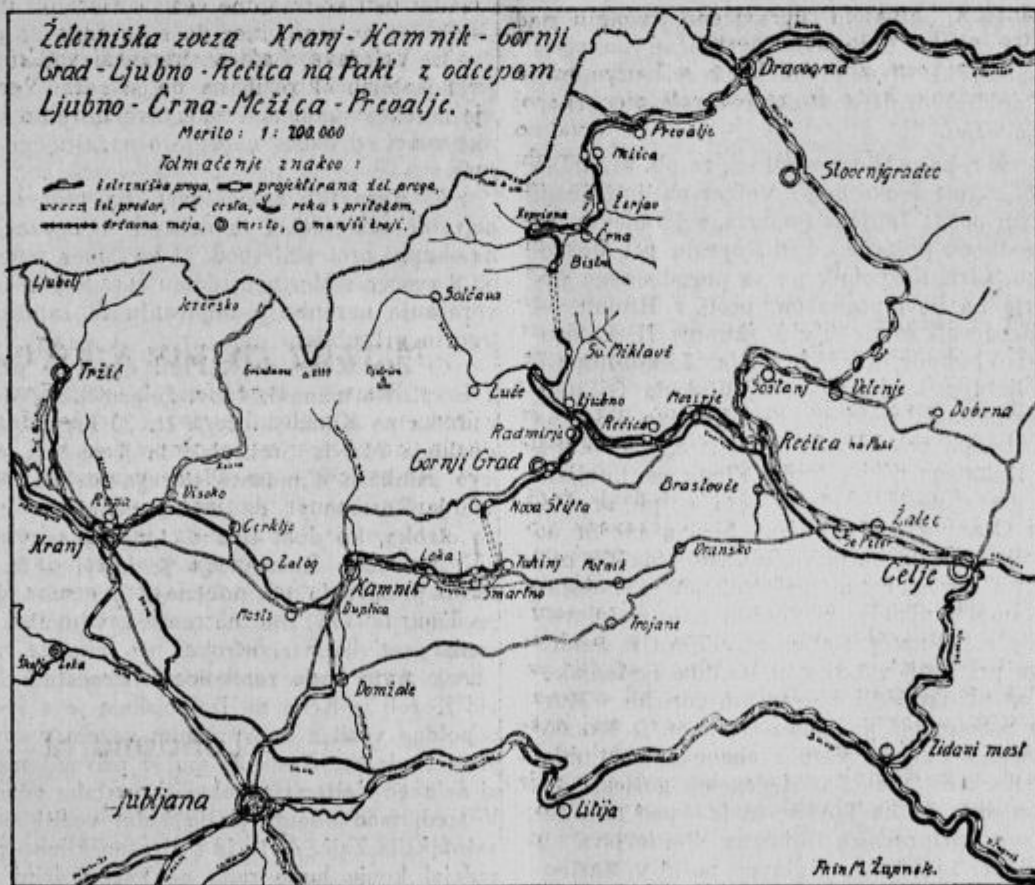
Proga Prevalje—Črna—Ljubljana

Predstoječa trasa se odcepi na zapadnem koncu postaje Prevalje (413 m) na obstoječi železnici Dravograd—Celovec ter pelje v zapadni smeri ob levem bregu Meže ter doseže v km 7 Mežico (491 m). Tu bi se zgradila severno Mežico istoimenska postaja.

Proga bi peljala dalje v južni smeri proti topilnici Jerjav, kjer bi prekoračila Mežo ter dosegla v km 14 Črno (575 m). Tu bi se postavil kolodvor Črna za gozdove doline Črne, Javorja in Jazbine. Za tem se obrne proga proti zapadu ter pelje po zopetni prekoračitvi Meže ob njenem levem bregu preko potoka Mašin graben do utoka potoka Tople v Mežo, katere dva jarka preseče v kolobarju obrnive se proti vzhodu. Tukaj bi se situirala postaja za obširne gozdove gornje Mežiške doline (Koprivne) in za dolino Tople.

Od tu naprej se dviga trasa s precejšnjim vzponom (16 do 20 pro mille) ter pelje najprej ob severnem in zatem po vzhodnem pobočju Araske višine do izliva potoka Vrtačnik v Bistru (738 m). Tu bi stala postaja Bistra za obširne gozdove doline Bistra in Poika Vrtačnik. Južno te postaje v km 23 je predviden vhod v predor (745 m), ki pelje pod Travnikom v dolino Ljubnice, katero doseže v km 28 (745 m). Potem takem znaša dolžina predora 5 km.

Ker znaša višinska razlika med izhodom predora (745 m) in med spojno postajo Ljubno (402 m) 343 metrov in ker je direktna daljava doline Ljubnice le 7 km, se je morala železniška trasa z ozirom na najvišje dovoljeni vzpon oziroma padec 25 metrov na en kilometer tako razviti, da se obrne severno Ljubna pod Sv. Primožem proti Lučam in da se 4 km zapadno Ljubna prekoračivši Savinjo, obrne proti Ovčiču zopet nazaj proti Ljubnem (Radmirju). V tem slučaju bi se morala postaja Ljubno—Radmirje na projektirani progi Smartno na Paki—Kamnik pomakniti višje proti Ljubnem na 402 metrov morske višine. Ta izpeljava te trase bi pa bila v gospodarskem in tujsko-prometnem oziru v toliko ugodna za Solčavsko dolino, ker bi se pod Ovčičem postavila postaja za Luče in Solčavo. O prometu teh prog pa prihodnjič.

A tedaj je že prepozno in ničesar ni, kar bi privelo do sprave. Šola pa bi morala biti tisti edini kraj na svetu, kjer ne bi smelo biti nič prepozno.

Profesor Gošovski nas je učil grščine in to-le smo doživeli pri njem. Prišlo mu je, da se mu je zahotelo nagniti se čez sivo obzidje svoje hladnosti do nas in nam ponuditi izjezane roke. A odgovorili smo mu z rjovenjem brezobzirnega grohotanja, za kar nas je Gošovski prekel in s katedra dol je prekel tudi vse naše skupno delo.

Takole je bilo:

O vsakem profesorju smo vedeli kaj — ne dosti — a vedeli smo vendarle, kar že — kaj človeškega, navadnega, osebnega. Naš profesor za naravoslovje je bil se bal skeleta, profesor za nemščino je bil pijanec, profesorja za latinščino sta vedno spremljali v šolo njegovi mali hčerki, katehet je bil papežev hišni prelat, profesorju za fiziko se niso nikoli posrečili poskuski, zgodovinar je pobijal papeštvo, matematik je bil doma s kmetov, ravnatelj je hodil v klobučevinastih copatah.

O Gošovskem pa — nič! Oblike ni imel niti poleti druge, vedno je nosil iste posedene hlače, isti suknjič, isto črno ovrtnico. Naših obrazov se ni niti zapomnil in vedno nas je klical po imenu. Vedno je bil isti, zmeraj naj je gledal ena-

ko z napol odprtimi očmi — pa bodisi, da smo se trčili z aoristi ali razkladali Homerja ali Ksenofona. Celo beleznico je imel po leta in leta isto in na vseh straneh je bila enakomerno popisana z vijugastimi redi. Spomladi in poleti smo še nekoliko pretokli pri njem, a jeseni in pozimi je bilo za »crknt«. Tako je bil dolgočasen, da se nam niti šepetati ni ljubilo. Zatorej smo se srdili na krasni »Ahilov ščit« in tako krčevito zdehali, da bi se nam bila kmalu usta snela.

Dolgočasje, ki ga je znal Gošovski širiti krog sebe, je bilo tako velikansko, je bilo na svoj način — rekel bi — tako izborna, da nas je prevzelo še preden je prišel profesor. Kdo ne pozna nedosegljivo lepih dobrot onih pičlih trenutkov, ko pozvoní in preden pride profesor?! Prav tedaj najbolj vzvete kupčija s peresi, znakmami in knjigami. Preden pa je prišel Gošovski se ni ničesar takega zgodilo. Vsi smo bujlili v motne, rosne šipe in smo spali.

Vrata se odpro, vstanemo in ga niti ne pogledamo. Zakaj bi ga? Saj se nič ne spremeni, saj je zmeraj isti, saj zmeraj enako stopa, na pravi zmeraj toliko in toliko korakov od vrat do katedra. Danes pa — dasi je imel isto obleko in je napravil isto število korakov — ne sede. Obstane. Čakamo, da zaslišimo navadno, izsušeno besedo: »Sedite!« Gošovski pogleda rosne šipe in se ozre s predpisanim, motnim pogledom na

klopi. Začne pri prvem iz prve klopi, je že v sredi in izpraša vse po vrsti do konca sive sobane.

In potem?

Nič.

Nato opazuje stene.

Nenadoma pa nalahno zakrili z rokama, kakor bi hotel ujeti metulja, se sam sebi medlo nasmehe in izreče počasi v dremavo tišino razreda:

»Pri nas imamo sina.«

Nihče ni odgovoril. Spočetka sploh nismo vedeli, kaj se to pravi. Ali naj »pri nas imamo sina« prevedemo v grščino, ali je to naslov kake naloge, ali se tako začne kaka nova zadeva?

Gošovski je spet pritegnil roke k sebi, iztegnil vrat iz ohlapnega ovrtnika in ponovil boječe:

»Pri nas imamo sina.«

Razred »kot tak« se tudi zdaj ni odzval. Le tiste dolge »prekle« iz mračnega kota, ki jim je bilo vseeno, so vprašale izza zadnjih klopi:

»Ali naj to pomeni, da imate Vi gospod profesor, sina?«

»Tako je,« je odvrnil Gošovski in previdno položil svoj črni notes predse. »Pri nas imamo od petih zjutraj sina.«

»Ej, kako bo ta znal grško!« je zatulil v grobno tišino najstarejši od nas.

Sveta življenje in vrvenje

Dom dr. Krekove meščansko-gospodinske šole v Zg. Šiški pri Ljubljani dozidan

Kakor znano, leži dom dr. Krekove meščansko-gospodinske šole v priznani lepi, zdravi legi pod s smrekami zaraslim šišenskim hribom. Glavno poslopje obdaja park in vrtnarski nasadi. Poleg doma so gospodarska poslopja, obsežen vrt za sadjarstvo, zelenjadstvo in cvetličarstvo in obširno zemljiško posestvo (skupaj 7 in pol hektarjev) za lastno ekonomijo. S razsežne terase vrh glavnega poslopja se nudi prelep razgled po delu ljubljanske kotline in gorenske ravnine in na porobno gorovje od Julijskih Alp, Karavank in Kamniških planin do Polhovgrajskih Dolomitov. V neposredni bližini zavoda je na državni cesti postajališče rednega avto-prometa Ljubljana — St. Vid, ki ima izhodišče na križišču Dunajske in Gosposvetske ceste (nasproti kavarni Evropa).

Ta dom je sedaj popolno dozidan in svojemu namenu primerno opremljen. Poleg vseh potrebnih prostorov: svetle kuhinje, udobne obednice, prostornih učnih sob, zračnih spalnic, dveh higijensko urejenih umivalnic in kopalnic, sobe za hišna opravila, ima tudi hišno kapelico. Vsi prostori imajo električno razsvetljavo, po celem poslopiju je napeljan vodovod. Popravila so se tudi gospodarska poslopja in na novo uredili vrtni nasadi. Cel dom dela utis srčne domačnosti.

Dr. Krekova meščansko-gospodinska šola ima namen, nuditi mladencem po dovršeni splošni izobrazbi priliko, da se s temeljito strokovno izobrazbo pripravljajo za bodoči gospodinski in materinski poklic.

Pouk je teoretičen in praktičen. Predmeti so sledeči: verouk, vzgojeslovje, slovenščina (gospodinsko spise, slovstvo), državno-znanstvo, zdravstvo (higijena, negovanje otrok), računstvo in knjigovodstvo (kalkulacija), nauk o hrani in živilih (živiloslovje, fizika in kemija, v kolikor se nanaša na gospodinjstvo), nauk o gospodinjstvu (pospravljanje, snajenje, ravnanje s perilom, serviranje itd.), kuhanje, pranje, likanje, šivanje in prirobovanje, krojno risanje, vežbanje v raznih finejših ročnih delih, vrtnarstvo (sadjarstvo, zelenjadarstvo, gojenje cvetlic). Učni jezik je slovenski.

Učenke imajo tudi priliko priučiti se strojepisja ter izobraziti se v petju, proti posebnemu plačilu pa tudi v glasbi (glasovir, gosli in tujih jezikih (francoščina, nemščina). Pri liko imajo tudi sodelovati pri čebelarstvu.

Pouk traja deset mesecev; začne in konča se tako kakor na srednjih šolah, letos od 1. sept. 1928 do 29. junija 1929. Počitnice med šolskim letom so iste kakor na srednjih šolah.

V šolo se sprejemajo osamo redne učence. Redne učence so dolžne, udeleževati se teoretičnega in praktičnega pouka vse šolsko leto. Ločijo se v notranje učence - internistke, ki stanujejo v zavodu in dobivajo ondi vso oskrbo, in v vnanje, ki ob času pouka ostajajo v zavodu.

V šolo se sprejemajo samo redne učence, telesno zdrave gojenke, ki so dovršile vsaj 16. let. V lastnoročno pisani, nekolkovani prošnji za sprejem morajo izjaviti, da bodo vestno spolnjevale vse določbe hišnega reda. Prošnji naj se priloži:

1. rojstni in krstni list,
2. zdravniško spričevalo,
3. domovnica,
4. zadnje šolsko izpričevalo,
5. podpisana obvezna izjava staršev, oziroma njihovih namestnikov radi oskrbovalnine.

Meščansko-gospodinsko šolo in zavod vodi od 1. septembra 1927 dalje šolske sestre iz Maribora.

Priglasila za sprejem naj se pošiljajo na vodstvo dr. Krekove meščansko-gospodinske šole v Zgornji Šiški, p. Ljubljana VII. Pri vodstvu šole, ki daje vsa zaželjena pojasnila, so na razpolago tudi prospekti šole.

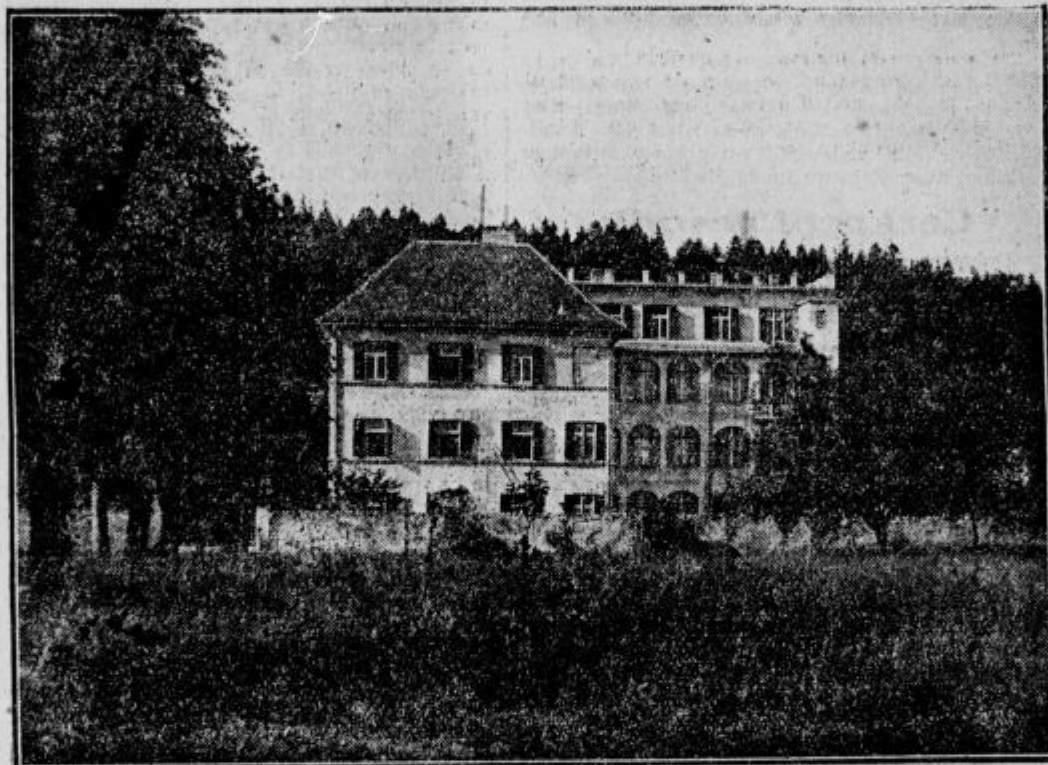
Božji mejniki

To ne bo povest, kar hočemo pod tem naslovom napisati, marveč do pičice resnična zgodba. Škocijanski proces. Kako je bilo?

Akademiku Veselu, ki je bil prvi aretiran, so karabinerji med zasliševanjem natvezili, da se je očetu zmešal um, ko je zvedel, da so sina aretirali in da leži v norišnici, mati pa da je na smrtni postelji. Dijaka je naravno vest, o kateri ni mogel dvomiti, tako prestrašila, da je pritrtil vsemu, kar so karabinerji hoteli, in podpisal zapisnik, ne da bi ga prečital. Vest se je kmalu izkazala za neresnično. Dijak je vse to razložil preiskovalnemu sodniku in pred sodiščem, a vse ni nič izdalo. — Franc Cerkenik, kmet, je izjavil, da so ga orožniki izpraševali v italijanskem jeziku, ki ga on ne razume. Podpisal je zapisnik, ki je bil seveda sestavljen v italijanskem jeziku, ker so mu to karabinerji zapovedali.

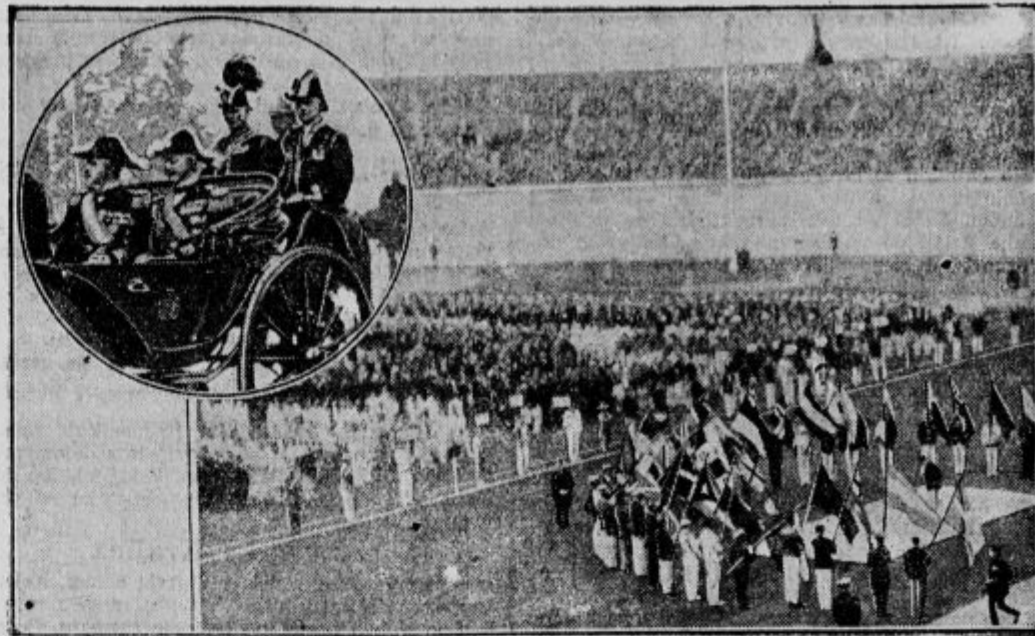
Incident.

Po izjavah obtožencev in številnih prič se je dogodek v Škocijanu odigral takole: V nedeljo 14. maja, ob priliki vsakoletne slavnosti v škocijanski jami, so si tržaški dijaki ogledali jamo in se na poti proti Trstu ustavili v gostilni Josipa Gombača v Motovunu pri Škocijanu. Pridružilo se jim je nekaj fantov iz okolice ter učitelj Grgič v družbi svojega bratranca Milkota Gombača. Vesela družba je seveda pričela peti. Kmalu so se razlegale »Če student na rajžo gre«, »Gor čez jezero« in še druge narodne pesmi. Poskusili so zapeti tudi »Jadransko morje«, a jim ni šlo. Dijake in ostale

Dom dr. Krekove meščansko-gospodinske šole v Zgornji Šiški pri Ljubljani

je kmalu zgrabilo močno kraško vino in se le okoli enajstih so se odpravili iz gostilne. Prav, ko so odhajali, je nekdo obvestil vaškega čuvaja, da je bila sneta zastava, ki je visela kake 3 metre visoko na Gombačevi gostilni. Ta je prihitel na mesto in aretiral dijaka Vesela, ki je nekoliko zaostal za odhajajočo družbo. Omeniti je treba, da je bil ves čas, ko se je družba mudila v gostilni, navzoč nek domač miličnik, ki je izjave obtožencev potrdil; tudi drugi gostje so prihajali in odhajali v sobo, ne da bi opazili kaj nenormalnega. Poleg tega so se obtoženci vračali v pozni noči in nikdo ni bil v stanu pred sodniki identificirati storilcev. Zastava je bila samo sneta in ne poteptana, kakor nalašč še danes pišejo fašistovski listi.

Olimpijska prisega.

Holandski nogometni kapetan Denis je v imenu vseh olimpijskih borcev položil prisego, ki jih obvezuje, da se bore »v viteškem duhu, zvesti olimpijskim postavam, v čast svojih dežela in sporta«. — Sprejaj v krogu princ soprog Henrik Nizozemski, ki je v kraljičinem imenu otvoril olimpijske igre.

Ovadu.

Kot edina obtežilna priča je nastopil pri procesu 26 letni Milko Gombač, doma iz Motovuna. Ta človek je dobro znan po vsem Krasu kot strahovalec in ovadu, ki je spravil v nesrečo že več družin. Tako je pred leti ovadil Marijo Kljun iz Mislič, da je učila svojega otroka neko sramotilno popevko o italijanskem kralju. Nesrečna mati je bila tri mesece po nedolžnem v zaporu. Pred sodiščem se je izkazalo, da je otroka naučila popevko Gombačeva ljubimka. Gombač se je maščeval nad Kljunovo, ker je ta obsojala njegov divji zakon, ki je vzbujal pohujšanje v vasi. Sodišče je Kljunovo oprostilo. Ko je svojčas Gombača domači župan Josip Gombač pozval k redu, ker

pevke proti kralju in Mussoliniju. »Dol ž njimi, saj Gorica je slovenska« ter neko pesen »Dol z gobetom« (dol z italijanskim kraljem) ki je na Primorskem živa duša ne pozna. Mec pričanjem je stalno padal v protislovja, take da ga je moral predsednik večkrat prekiniti, ker je postala laž že preočita in se je občinstvo pričelo zgražati. Najbolj se je Gombač zapletal, ko je šlo za pesem »Dol z gobetom«, ki je predstavljala najhujšo obtožbo. Zagovornik je zahteval od predsednika, da pozove pričo, naj citira to pesem. Predsednik je braniteljevo zahtevo zavrnil. Branitelj je insistiral. Predsednik: »To je obstrukcija!« Branitelj: »Jaz moram storiti svojo dolžnost. Sicer, ako gospodje sodniki želijo, se lahko javim bolnega.« (Pri procesu zaradi Prestranka se je en porotnik, ki je protestiral proti krivičnemu postopanju, moral umakniti na zahtevo fašistov s tem, da se je javil bolnega. Prip. uredn.) Predsednik se je končno udal in stavil zahtevano vprašanje. Gombač je v veliki zadregi in z jecajočim glasom izjavil, da pesmi ne pozna in da jo je prvič slišal tisti večer. Tako je govoril tisti Gombač, ki je že prej po nedolžnem dolžil žalitve kralja dve drugi osebi! Drug oster incident je nastal, ko je branitelj stavil vprašanje, zakaj ni Gombač kot miličnik takoj protestiral, če je družba res govorila in pela proti državi. Predsednik ni hotel postaviti vprašanja in tudi sodni dvor se je po tajnem posvetovanju izrazil proti!

Državni pravdnik je v svojem govoru trdil, da je bil sestanek v Škocijanu organiziran na čast nekemu dijaku iz Ljubljane. Govori, ki so jih imeli dijaki, niso po njegovem mnenju kaznivi v Italiji, vse drugačne posledice pa bi imeli taki govori v Jugoslaviji. Pri vsem tem je predlagal za učitelja Grgiča dve leti ječe in za vse druge obtožence po 7 mesecev! Sodišče ni oprostilo obtožencev niti ene obtožbe in jih obsodilo za vse, to je zaradi žalitve kralja in Mussolinija, zaradi onečaščenja zastave in petja protidržavnih pesmi in zaradi protidržavnih govorov. Sorodniki so sprejeli razglasitve obsodbe z glasnim jokom, obtoženci pa popolnoma hladno. Tudi med razpravo so se dijaki kakor ostali obtoženci vedli mirno. Njihove izjave so bile jasne in precizne, prav tako izpovedi vseh prič proti Gombaču, medtem ko je Gombač nastopal kot pravi duševni kreten in vzbujal posmeh v dvorani.

Razsodba je našla v tržaških pravnih krogih globok odmev. Take razsodbe Trst že zlepa ni videl. Sodniki so vsi iz Italije in državni pravdnik tudi. Posebno od državnega pravdnika Gargana, ki je znan po svojih delih v pravni stroki, je občinstvo pričakovalo bolj resnega nastopa. Branitelj Zennaro je vložil priziv. Pa je malo upanja, da bo prizivno sodišče v bistvu izpremenilo razsodbo, ker se pač noben sodnik ne drzne soditi proti željam fašistovske stranke. Proces se je vršil pod strogim policijskim nadzorom. Kdor je prisostvoval, se je moral legitimirati in policija ga je popisala. Posebno se je policija zanimala, če je kdo iz Jugoslavije.

Razsodba.

Dijaki Gvidon Vesel, Ljubomir Čargo in Milan Čok se obsodijo na 1 leto in 5 mesecev ječe ter 1800 lir globe; ista kazen zadene uradnika Antona Čača; Franc Cerkenik, kmet, na 1 leto 2 meseca in 5 dni ječe ter na 1000 lir globe; njegov brat Alojzij Cerkenik na 1 leto 2 meseca in 2 dni; Grgič Silvester na 1 leto 11 mesecev ter 1400 lir globe; Cvetko Čergonja na 14 mesecev in 5 dni ječe. Dijak Ferdinand Kenda, čigar oče je didaktični ravnatelj v Komnu, se oprosti.

A: »Ženska, katero bom jaz poročil, bo morala imeti dosti osebnosti.« — B: »Jaz pa nisem prijatelj teh debelih!«

...

Neki bogati starši so poučili svojega malega sinčka, da mora, ako kdo pride na obisk, biti zabaven in mora dotičnega kaj izpraševati. Par dni nato je prišla v posete gospa Danijel. Dečko ji je podal roko ter rekel: »Kako se imate, gospa Danijel? Ravno kar sem čital o vašem možu v levnjaku.«

Olimpijski stadion v Amsterdamu na dan otvoritve olimpijskih iger.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28.

Službe iscejo

Občinski vojni referent in tajnik

popolnoma izveščana samostojna in zanesljiva moč, več slovenščine, srbohrvaščine in nemščine, bivši orožniški narednik-postajni poveljnik, želi službe pri županstvu večje ali vsaj srednjevelike občine. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Tajnik« št. 6988.

Šiviljska pomočnica

z lastnim strojem želi dobiti stalno delo v kaki trgovini ali kjerkoli drugje. - Naslov na upravo Slovenca pod »Marljiva«.

Gostilniška hči

gre v pomoč gospodinjici ali za natakarico, sobarico ali h kaki obrti. Starost 35 let. Vajena gospodinjstva, kmečke kuhinje, šivanja. Ponudbe v zaprtem pismu na upravo pod št. 7062 ali zahtevajte naslov.

Službo dobe

Kuharica

pridna in poštena, stara 30 do 40 let, katere zna samostojno kuhati in bi opravljala tudi druga hišna dela, se sprejme takoj. Goričar, Sv. Petra c. 29.

Učenca

za pekovo obrt sprejemem. Vsa oskrba v hiši. Alojzij Noč, pekovo mojster, Kranj, Savsko predmestje št. 29.

Nočnega čuvara

samskega, zanesljivega, ki je zmožen položiti kavcijske sprejme tvrda Zora, Črnomelj.

Učenca

pridnega in poštenega sprejemem takoj za slikarsko in plesarsko obrt. Istotam se sprejme tudi pomočnik. Mihael Dobravc, Celje, Glavni trg št. 15.

Prodamo

Pohištvo

za eno sobo prodam za 800 Din. Naslov v upravi št. 6997.

Kompletna postelja

z žimnico, umivalnik, nočna in omara za obleko, mizo, stoli, vaze, moka-service, Thermos steklenico itd. radi selitve prodam. Škofja ulica 15 pritl. od 2-6.

Eleganten voz

(Jagdgumiradl), v dobrem stanju, naprodaj. Poizve se Sv. Petra cesta št. 71.

Lepa spalnica

iz mehkega lesa naprodaj na Aljaževi cesti 20.

Dva pisalna stroja

prodam. Naslov v upravi št. 6996.

Kupimo

Kozarce od kumarca

po 5, 2 in 1 liter, kupi tvrda Fr. Kham, Ljubljana, Miklošičeva c. 8.

Maline

kupuje Lovro Sebenik, Ljubljana, Knezova ulica.

Stanovanja

Večje stanovanje

s 5 sobami, kopalnico, centr. kurjavo itd., v I. nadstr. nove hiše na Miklošičevi cesti, se takoj odda. Vprašati v Gledališki ulici 8/IV.

Sobo

prazno, event. meblirano — lahko s hrano — oddam mirni osebi. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7063.

Sobo

s posebnim vhodom oddam. Naslov v upravi pod št. 7080.

Vnajem

Lep atelje

v novogradnji na Miklošičevi cesti se takoj odda. Pojasnila v Gledališki ulici 8-IV od 8.—13. ure.

Dinar

10 do 12%

obresti in popolno jamstvo nudim za daljšeročno posojilo 10 do 50.000 Din. Ponudbe pod »Sigurnost« na upravo »Slovenca«.

Poševstva

Kupim hišo

po možnosti novogradeno, blizu centra. Cena 120 do 150.000 Din. Ponudbe pod šifro »do 150.000«.

Objave

Svarilo!

Podpisani izjavljam, da ne priznam nobene kupčije, ki bi jo kdo sklenil v mojem imenu brez mojega pismenega pooblastila. — Andrej Marčan.

Razno

Spretni deli

za pletene telovnike in puloverje iz Jaquard- in rašel-bлага oddaja po konkurenčnih cenah in kvaliteta domača tvornica. Interesenti naj pošljijo vprašanja na poštni predal št. 133, Ljubljana.

Pozor!

Damske torbice

vseh vrst dobite najceneje pri Fran Jenko, sedlar, Medvode. Trgovci popust.

Jugovičevo

Salvator siriše

daje v 5 minutah sladak sir za 6 dinarjev. Barve za surovo maslo in za sir 5 Din. Prašek za pripravo masla (surovega masla), 5 Din. Iščejo se preprodajalci. Razpošilja lekarna Jugovič, Novi Sad. Zahtevajte vzorce in pošljite 10 Din v pismu.

Druva

bukove in hrastove odpadke od parketov. dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga

V. SCAGNETTI

v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

Lanene tropine

in druga krmila tudi najceneje
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24
vletrgovina žita in mlovskih izdelkov

Vsakovrstno

zlatu kupnje

po najvišjih cenah.
CERNE, juvelir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3.

Inserirajte

v

'Slovenca'!

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

priporoča:

Rieg, Predigten auf die Sonn und Festtage des Kirchenjahres. Zvezek I. Ersten Adventsonntag bis sechster Sonntag nach der Erscheinung. 184 str., nevez. Din 61. — zvezek II.: Sonntag Septuagesima bis sechster Sonntag nach Ostern. 240 str. nevez. Din 66.

Rieger J. Worte des ewigen Lebens. Festagspredigten. 196 str., nevez. Din 50.

Rümmer F., Das grosse Geheimnis der Heiligen. 110 str. vez. Din 38.50.

Schorsch P. S., Gotteswege in der Seele. Mahnworte zum Leben im Gott. 191 str. vez. Din 34. —

Schlitter Dr. J., Die katholisch-soziale Bewegung in Deutschland seit der Jahrhundertwende. 155 str., vez. Din 88.

Vetter Dr. J., Weises Gewand. Ein Predigerbüchlein von der Gnade. 194 str. nevez. Din 62.

Oficij za praznik sv. Terezije Deteta Jezusa (3. oktober) Din 2.25.

Mašni formular za praznik sv. Terezije Deteta Jezusa. Din 2.25.

Oficij za praznik sv. Janeza Marije Vianney (9. avgusta) Din 3.

Tesan les

popolnoma suh, sposoben za takojšnjo uporabo, se dobi v vseh dimenzijah pri

Škrbec & Bartol,

Ljubljana, Miklošičeva c. 6. - Tel. 25—95.

Zakup kopališča.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu daje v zakup svoje novo, veliko in moderno urejeno kopališče in sicer parno, pršno in solčno kopališče in hidroterapijo obenem s pripadajočim buffetom in brivnico.

Interesentje se vabijo, da do 18. avgusta 1928 vložijo svoje ponudbe.

Informacije daje

ekonomski odsek Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Mihanovičeva ulica 3

IV. nadstr. soba št. 417 v času uradnih ur (8.—14.), v katerem času se morejo tudi vpogledati vsi prostori in kopališke naprave.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

Cenj. čitateljem se priporočajo naslednje trdke:

Blaž Jančar
pleskar
Ljubljana, Breč

Elektroinštalacije za luč in pogon, prodaja in previjanje elektromotorjev, mehanična delavnica. Elektroprodajne, Ljubljana VII. Jernejeva c. 5, telef. 3232

K. Pečenko
trgovina vseh vrst usnja in čevljarstva potrebnih Ljubljana, Sv. Petra cesta 32

PRISTOU & BRICELJ
črkošlikarja, Ljubljana Resljeva c. 4 - Sv. Petra c. 39
Telef. 2908 Ustan. 1903

Franc Fujan
krovec
Ljubljana, Galjeveca 9 pri dolnji kolodvoru

Ivan Pavlin
izdelovanje in popraviljanje dežnikov
Razpotna ulica 6

Direkcija Resavskih rudnikov Nik. B. Jocić & sin Bare, Ravna Reka, zadnja postaja Čuprija v Srbiji, potrebuje večje število

rudarjev-kopačev

(Hauer) vsled povečanja posla v rudniku. Rudarji se sprejmejo takoj, ko se prijavijo direktno upravi rudnika v Baramah. Stanovanja, kurjava in razsvetljava brezplačno v koloniji, razen tega dobra plača v akordu.

Išče se kupec

za celo konkurzno maso umrle gospe Benedik, Kette-Murnova cesta, za znesek 80.000 Din. Zaloge obstoja iz manufakturnega blaga, konfekcije, pletenine in drobnarije, vse v jako dobrem stanju. Odda se tudi lokal za eventualno nadaljevanje trgovine. Poizve se pri notarju:

M. HAFNER, MIKLOŠIČEVA CESTA 6.

Kati Košar, roj. Justin naznanja v svojem imenu in v imenu svojih hčera Marte, Kati in Olge ter ostalih sorodnikov tužno vesti, da je naš predobri soprog, oče, stari oče itd.

Jurij Košar

posestnik in kleparski mojster

danes nenadoma mirno v Bogu zaspal. Pogreb se vrši v petek, dne 3. avgusta 1928 ob 3 popoldne iz hiše žalosti Hrenova ulica št. 7.

Ljubljana, 1. avg. 1928.

Mag. št. 11.571/28.

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje

oddajo kleparskih popravil ter pleškanja vseh kleparskih del

na hiši meščanske imovine. Tozadevne podatke je dobiti v mestnem gradbenem uradu do 6. avgusta 1928 med uradnimi urami. Ponudbe je vložiti do 8. avgusta 1928.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 2. avgusta 1928.

Objava.

UPRAVI ADMINISTRATIVNE ŠOLE prihajajo od raznih strani ter od raznih oseb privatna pisma, v katerih se stavljajo razna vprašanja, ali pa se zahteva konkurz in program za polaganje sprejemnega izpita, ne da so ta pisma pravilno kolkovana, a večinoma tudi ni priložena poštna znamka za odgovor.

Vsi zainteresirani obveščajo se tem potom, da uprava administrativne šole ne more odgovarjati na ta način, niti ne more voditi korespondence s poedinimi neposredno.

Konkurz za sprejem v administrativno šolo, kakor tudi program za polaganje sprejemnega izpita se lahko dobi brezplačno:

1. Pri vseh Komandantih vojaških okrogov.

2. Pri Komandantih mesta v Nišu, Zemunu, Subotici, v Novem Sadu in pri Komandantu Boke Kotorske.

Programi za polaganje sprejemnega izpita so ponovno tiskani in razposlani imenovanim komandantom, kamor se je treba zanje obrniti.

Kot najmanjšo šolsko kvalifikacijo za osebe iz meščanstva zahtevajo se 4 razredi gimnazije in 2 razreda trgovske akademije, ali pa trgovske ali srednje poljedelske šole.

Oni, ki so položili končni izpit zrelosti trgovske akademije ali pa srednje poljedelske šole, ne polagajo sprejemnega izpita.

Prijave-prošnje za konkuriranje sprejemajo se samo do 25. avgusta tekočega leta.

Uprava administrativne šole v Belgradu.

Vse kopalne potrebnosti

15%
ceneje

Kopalna obleka

Jaquard garant, barve preje Din 169.—

sedaj **98'—**
Din

POZOR!

A. Sinkovec nasl.
R. Soss, Ljubljana

Mestni trg 18-19

Pralna svila za obleke

meter **39'—**
Din

Surova svila za obleke

meter **59'—**
Din

Foulard svila

za obleke

preje meter D 98, 110

sedaj meter

68'—
Din